

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2667/2020
19.01.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бранислава Китановић Башић, адвокат из ..., против тужених ББ из ..., чији је пуномоћник Коста Нађ, адвокат из ..., Града Београда, кога заступа Градско јавно правобранилаштво и Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3102/2019 од 31.10.2019. године, исправљене решењем под истим бројем од 13.12.2019. године, у седници од 19.01.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3102/2019 од 31.10.2019. године, исправљене решењем под истим бројем од 13.12.2019. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 330/17 од 27.09.2018. године, која је исправљена решењима под истим бројем од 09.11.2018. године и 11.01.2019. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и тужена ББ је обавезана да му исплати месечне износе наведене изреком са законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате, за период од марта 2014. године закључно са мартом 2018. године. Ставом другим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и тужена Република Србија је обавезана да му исплати појединачне месечне износе наведене изреком са законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате, за период од марта 2014. године закључно са мартом 2018. године. Ставом трећим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени Град Београд да му исплати месечне износе наведене изреком са припадајућом законском затезном каматом за период од марта 2014. године закључно са мартом 2018. године. Ставом четвртим изреке тужени ББ и Република Србија обавезани су да тужиоцу накнаде трошкове парничног поступка у износу од 239.256,64 динара са законском затезном каматом од правноснажности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3102/2019 од 31.10.2019. године, која је исправљена решењем под истим бројем од 13.12.2019. године, ставом првим изреке утврђено је да је повучена жалба тужене ББ, изјављена против првостепене

пресуде исправљене решењима. Ставом другим изреке преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена Република Србија да му накнади материјалну штету у појединачним месечним износима за период од марта 2014. године закључно са мартом 2018. године са законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате. Ставом трећим изреке преиначена је првостепена пресуда у делу става четвртог изреке, тако што је одбијен захтев тужиоца да му тужена Република Србија солидарно са туженом ББ накнади трошкове парничног поступка у износу од 239.256,64 динара са припадајућом законском затезном каматом. Ставом четвртим изреке тужилац је обавезан да туженој Републици Србији накнади трошкове парничног поступка у износу од 22.500,00 динара.

Против другостепене пресуде у преиначујућем делу, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу чл. 408. и 403. став 2. тачка 2. важећег Закона о парничном поступку – ЗПП и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се неосновано указује на битну повреду поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињену пред другостепеним судом, јер је тај суд могао да преиначи првостепену пресуду иако је у њој чињенично стање било правилно утврђено, према члану 394. став 1. тачка 4. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Трећег општинског суда у Београду П 613/87 од 28.01.1988. године, мајци тужене ББ признато је својство корисника стана као носиоца станарског права на стану бр .. у Улици ... у Београду, у коме првотужена живи од рођења. Тужилац је право својине на наведеном стану стекао по основу Уговора о купопродаји који је као купац закључио 17.02.2005. године са ВВ, као продавцем, након чега је своје право уписао у Служби за катастар непокретности, према изводу из листа непокретности .. Београд 1 од 16.12.2013. године. У време закључења наведеног уговора о купопродаји, првотужена је становала у стану, али није уредно плаћала закупнину почев од 01.02.2014. године. Пресудом Трећег општинског суда у Београду П 1180/08 од 25.11.2008. године утврђено је да је ББ, овде тужена, након смрти своје мајке стекла својство закупца на неодређено време на предметном стану, што је овде тужилац обавезан да призна и трпи. Решењем Првог основног суда у Београду РЗ 1593/14 од 15.01.2016. године одбачен је предлог овде тужене, поднет против противника предлагача, овде тужиоца, ради полагања новца на име закупнине у судски депозит, јер суду предлагач није доставила доказе да је покушала да измири своју обавезу плаћања закупнине, односно да се обраћала противнику предлагача ради измирења обавезе. Из дописа Одељења за имовинско-правне и стамбене послове Градске општине Врачар од 12.02.2016. године, утврђено је да је тужилац обавештен да је његова евиденциона пријава прослеђена Секретаријату за имовинско-правне послове Градске управе Града Београда, као органу надлежном за обављање послова вођења поступка пријављивања и евидентирања купаца на неодређено време, према члану 5. Закона о пријављивању и евидентирању купаца на неодређено време у становима у својини грађана, задужбинама и фондацијама. Из извештаја ЈКП „Инфостан“ од

05.11.2014. године утврђен је начин обрачуна станарине за приватне станове у власништву које користе трећа лица. Пресудом Првог основног суда у Београду П 24656/15 од 14.09.2017. године, усвојен је тужбени захтев овде тужиоца и туженој је отказано даље коришћење спорног стана, обавезана је да се из стана исели и ослободи га од свих лица и ствари и преда у посед тужиоцу. О жалби против наведене пресуде још увек није одлучено. Из налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке утврђен је износ закупнине за спорни стан, тржишна вредност месечне закупнине и разлика између тржишне вредности месечне закупнине и закупнине по Закону о становању.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је у побијаном делу другостепене пресуде примењено материјално право када је првостепена пресуда преиначена и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца за накнаду штете у односу на тужену Републику Србију.

По оцени Врховног касационог суда, правилан је закључак другостепеног суда да тужена Република Србија није тужиоцу причинила материјалну штету неправилним и незаконитим радом њених органа, у смислу члана 172. Закона о облигационим односима. Наиме, из утврђеног чињеничног стања произилази да је тужилац купио спорни стан који је био неусељив, у коме су већ живели заштићени станари, па се не може сматрати да је повређено тужиочево право на уживање имовине у смислу Протокола члана 1.1, Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода из члана 58. Устава Републике Србије. Тужиоцу је у време закључења купопродајног уговора било познато да му је право својине ограничено правом трећег лица као закупца, па је правилан закључак другостепеног суда да му не припада разлика између закупнине коју је купац био у обавези да плаћа и тржишног износа закупнине за предметни стан. Наиме, измакла корист, у смислу члана 189. став 3. ЗОО, представља добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем. У конкретном случају, тужилац није могао по редовном току ствари основано очекивати да неусељив стан издаје са тржишном вредношћу закупнине, а такође остварење измакле користи није спречено радњом штетника, у овом случају тужене Републике Србије, која је поступала у складу са важећим законским прописима. Доношење императивних прописа од стране органа тужене, којима се ограничавало право коришћења станова у складу са Законом о становању, имало је легитимни циљ заштите права на становање под законом прописаним условима за одређену категорију станара, који су коришћењем станова до одређеног периода стекли право на дом, које је такође заштићено одредбама Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, како то правилно закључује другостепени суд, па се не може сматрати да је дошло до ограничења права својине тужиоца које је у несразмери са општим интересом, нити да је тужиоцу у том смислу тужена Република Србија причинила штету.

С обзиром на наведено, ревизијом тужиоца неосновано се истиче погрешна примена материјалног права и позива на пресуде Европског суда за заштиту људских права и основних слобода, које је другостепени суд имао у виду приликом одлучивања о основаности тужбеног захтева у односу на тужену Републику Србију.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јасмина Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић